

Ekonomi och ekologi måste föras samman

Ekonomi och ekologi måste föras samman!

Ja visst! Man kan inte annat än att hålla med. Det är ju beklämmande att varje dag påminnas att vi "för ekonomins skull" föröder planeten. Det är också besvärande när vi "för miljöns skull" måste göra ekonomiska uppoffringar. Tänk om vi kunde hitta ett sätt att slippa leva i detta högspänningsfält mellan två till synes motsatta poler.

Ekonomi och ekologi måste föras samman!

Varför då föras samman? Ekonomi det betyder ju just *resurshushållning*. Hur kan det överhuvudtaget finnas en motsättning? Ekonomin är läran om hur man hushållar med resurserna. Ekologin är läran om de resurser vi kan välja att hushålla med. Alltså måste miljöförstöring vara dålig ekonomi och det borde inte finnas någon konflikt.

Ekonomi och ekologi måste föras samman!

Vad menar folk när de säger så egentligen? Under de senaste fem åren har jag inte varit på en enda konferens där inte detta påstående basunerats ut inför en välvilligt nickande församling. Jag har roat mig med att iakttä vilka olika budskap som döljs bakom denna nu allmänt accepterade fras.

Ibland när industrins företrädare säger: "Ekonomi och ekologi måste gå ihop" menar de: "Det går att tjäna pengar på miljö."

Men det kan också betyda: "Det måste bli lönsamt att satsa på miljö.", vilket alltså innebär att vi behöver politiska interventioner som styr marknadens aktörer till mer miljöriktigt handlande. Detta är ett omtyckt argument från industrins håll som numera anser att dom ligger före de flesta aktörer i samhället vad gäller miljömedvetenhet. Man markerar gärna att politikerna borde ta ett större ansvar för marknadens spelregler.

Till denna nya miljöimage hos storindustrin hör också påståendet: "vi satsar på miljön även om vi inte tjänar på det idag". Man har upptäckt att miljöprefixet inte bara marknadsför enskilda varor. En grönmålning av hela företaget säkrar marknadsandelar på sikt.

Självfallet är det bra att industrin inser att det finns mycket man kan göra för miljön som både ger pengar på kort och lång sikt. Visst borde våra politiker bli mycket modigare när det gäller att använda ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken. Men är detta tillräckligt?

En miljöekonom som säger "ekonomi och ekologi måste föras samman" menar sannolikt att man måste sätta pris på miljön. Även ekonomer förstår nämligen att det finns sådant som är värt något trots att det inte har en prislapp. För att hitta

vetenskapligt korrekta argument för att bry sig om miljön så har man utvecklat sofistikerade metoder för att uppskatta dessa värden.

Man kan till exempel fråga människor vad de vore beredda att betala för att behålla olika miljövärden. Som tur är har jag fortfarande inte fått frågan om vad jag är beredd att betala för att få behålla ozonskiktet!!!

För några år sedan gjorde en svensk miljöekonom en uppskattning av hur mycket pengar som turister i Vålådalen satsade på sin semester. Detta låg till grund för en uträkning som visade att skogens rekreativvärde översteg värdet av att avverka skogen. Detta vetenskapliga argument som appellerar till samhällsekonomisk effektivitet påverkade regeringen som stoppade avverkningen av just den skogen.

Är detta att koppla samman ekonomi och ekologi?

Nej, för mig är det inte det. Istället borde vi börja i den andra änden och fråga oss: Hur ser en uthållig hantering av naturresurserna ut? Och hur kan vi på demokratisk väg justera det ekonomiska systemet så att det ryms inom vad ekosystemen kan bära?

För detta behöver vi både nya ekonomiska modeller och en ny ekonomisk politik. Utgångspunkten måste vara insikten att "miljö" inte är ett "särintresse" utan själva basen för ekonomin på lång sikt.